

Ročník: 94
číslo: 10
9. března 2014
Cena: 8 Kč

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

**T. G. MASARYK
V NÁRODNÍ PAMĚTI**

**HODNOTA NÁRODA
V NÁZORECH JANA HUSA
A T. G. MASARYKA**

ZAJÍMÁ OSOBNOST
TOMÁŠE G. MASARYKA
I SOUČASNOU MLADOU
GENERACI?

*Na obálce vitráž
ve sboru naší církve
v Nové Pace*

**ČEŠI A NĚMCI NA PŘÍKLADU
LUTHEROVA POMĚRU K HUSOVI**

DĚTSKÁ PŘÍLOHA

EDITORIAL

Milí čtenáři, otevíráte tematické číslo věnované našemu prvnímu prezidentovi, Tomáši Garriguovi Masarykovi, bezpochyby největší osobnosti našich moderních dějin. Osobnosti pro náš stát tak významné, že se mi až tají dech, když si uvědomím, že mám napsat k tomu všemu, co o tomto velikém člověku naše tematické číslo přináší, úvod. Při vyslovení jména prezidenta Osvoboditele si každý představí notoricky známý obrázek: archaicky působící tvář, s pronikavými očima a přísným pohledem, vše ještě umocněno knírem a brýlemi, pedantskými to symboly své doby... ale při podrobnějším pohledu se v očích zjeví nepatrný záblesk, neklamné znamení člověka s veselým duchem... Ano, náš pan prezident, ač působil velice přísně, byl ve skutečnosti veselá kopa, člověk, o němž pamětníci později napsali, že nikdy, a to ani v pozdějším věku, nezkažil žádnou legraci. Bylo to dáno tím, že Masaryk, vyrůstaje ve skromných poměrech, mohl být tím, kým ve skutečnosti byl. Veselým vesnickým klukem, s tvářemi a dlaněmi umouněnými od hlíny, s kuličkami a prakem po kapsách, který nikdy nechyběl u žádné klukovské rvačky či rozpustilosti. Nebyl ničím nucen k přetvářce, umělé škrobenosti, která tehdy provázela dětství a dospívání v rodinách vyšších kruhů... a tento smysl pro opravdovost a upřímnost, živený v něm od dětství, si uchoval po celý život. Masaryk celé své mládí popisuje jako dobu požehnanou, studentsky lehkou a lehce veselou... a byla to ona radost a upřímnost, v níž vyrůstal, která z něj uhnětla člověka pevných zásad a mravních principů, vážícího si a cítícího každou lidskou práci, s pochopením pro lidské uklouznutí či selhání. Kdo ví, snad dlaně s mozoly od kovářského kladiva a pokrčené prsty od jeho násady, které nemohl narovnat, mu daly tenhle nadhled, s nímž posuzoval dění a svět kolem sebe. Kdo ví, možná že tenhle nadhled v něm zakořenil bezmeznou lásku a úctu k životu. Není tajemstvím, že velice těžce nesl tresty smrti ve své době a později, už jako prezident, se každou žádostí o milost zabýval tak podrobně a s takovým vypětím, že kvůli tomu nemohl několik nocí ani spát. Jeho srdce trpělo pod tíhou odpovědnosti, kterou mu osud vložil do rukou. Masaryk byl člověk na svém místě, ano, takhle má vypadat prezident. Prezident lidu, který tolik miloval. Lidu, který tolik miloval jeho. Skromného původem a tak vznešeného mravem. Čím více toho o něm vím, tím více jsem si jista; Masaryk byl, je a nadlouho bude tím největším z nás.

Klára Břeňová

ZE ŽIVOTA CÍRKVE U MIKULÁŠE ZAHÁJEN FESTIVAL MENE TEKEL

Tradiční slavnostní zahájení 8. ročníku mezinárodního projektu proti totalitě MENE TEKEL se odehrálo v pondělí 24. února v kostele sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí. Své slovo pronesli zá-

stupci Církve československé husitské – patriarcha ThDr. Tomáš Butta, Th.D., a pražský biskup doc. ThDr. David Tonzar, Th.D., i zástupci politické scény – ministr kultury Mgr. Daniel Herman, který událost také moderoval, dále primátor hl. m. Prahy RNDr. Tomáš Hudeček, Ph.D., a zejména své zamyšlení nad posláním festivalu přednesli MUDr. Naděžda Kavalírová, předsedkyně Konfederace politických vězňů ČR, Jure Knezović – prezident INTER ASSO, Mezinárodní asociace bývalých politických vězňů a obětí komunismu, a také Ing. Daniel Fajfr, MTh, předseda Ekumenické rady církví v ČR. Na samý závěr setkání zazněly verše básníka a politického vězně Jiřího Herzingera v podání Mgr. Jana Řeřichy, který je společně se svou manželkou autorem projektu Mene Tekel. **MK**

OHLÉDNUTÍ ZA VERNISÁŽÍ V LOUNECH

V neděli 9. února jsme v naší náboženské obci uspořádali vernisáž výstavy „Církev československá husitská v protinacistickém odboji“, kterou připravil historik Mgr. Martin Jindra ve spolupráci s vršovickým farářem Davidem Frýdlem. Výstava byla koncipována jako putovní, takže jsme ji po úspěšném uvedení ve vršovickém sboru mohli přenést do Loun. Bylo bezesporu velmi přínosné, že se vernisáže zúčastnil Martin Jindra a provedl posluchače celou výstavou. Upozornil nás na řadu zajímavostí z domácího i zahraničního odboje, které jistě v běžných učebnicích dějepisu nenajdeme. Pro Lounské byly cenné vzpomínky na letce Františka Fajtla a na rodáka kpt. Otakara Jaroše.

Na historickou přednášku navázalo hudební vystoupení v režii MgA. Jany Marcinkové (varhanice) a MgA. Hany Žárové (sopranistky). Interpretky jsou spolužačky z plzeňské konzervatoře, kde se věnovaly svým oborům. Později studovaly na vysoké škole: Jana Marcinková hru na var-

hany na brněnské JAMU a Hana Žárová zpěv na pražské AMU. Dnes se věnují pedagogické činnosti v ZUŠ v Klatovech a v Praze.

Do programu byla zařazena díla J. S. Bacha, B. Martinů, A. Stradelly, C. Francka, L. Sluky a A. Dvořáka, jejichž provedení ocenili přítomní posluchači bouřlivým potleskem.

Bylo nám velkou ctí, že se vernisáže a koncertu zúčastnil starosta města Louny pan Radovan Šabata, paní místostarostka Ing. Edita Hořejší, předseda Kulturní komise MÚ Louny PhDr. Michal Pehr, Ph.D., a Tomáš Chaloupek, člen Rady města. Vážíme si rovněž finanční podpory města, díky níž mohl tento kulturní projekt vzniknout. Těší nás, že byli spokojeni návštěvníci i ti, kdo program aktivně vytvářeli.

Děkují též studentkám Hotelové školy v Žatci, které pomáhaly s obsluhou hostů, a členům naší náboženské obce, kteří se podíleli na organizaci vernisáže.

Helena Smolová

ERC k situaci na Ukrajině

Nejvyšší představitelé církví sdružených v Ekumenické radě církví se 5. února sešli na svém pravidelném zasedání, Řídícím výboru, a vydali následující prohlášení: „Řídící výbor Ekumenické rady církví v ČR se zármutkem sleduje aktuální dění na Ukrajině a vyzývá členy svých církví k modlitbám za pokojné řešení krizové situace.“

NAD PÍSMEM

DVA ADAMOVÉ

GN 2,15-17; 3,1-7 / Ř 5,12-19 / Mt 4,1-11

Období velkého postu nás má připravit na velikonoční vyvrcholení dějin spásy. Čtení 1. neděle postní nás přivádějí k počátku: ke dvěma Adamům. Tomu prvnímu a pak ke Kristu jako tomu poslednímu, konečnému, definitivnímu Adamovi (viz 1 K 15,45), který je cílem a završením našeho lidství.

Od těchto dvou Adamů se odvíjí náš rod. V nich máme své počátky. Starý i nový. V prvním to, co teď jsme. V posledním dostáváme šanci nového začátku. Mezi těmito dvěma Adamy se odvíjí celý náš život a celé dějiny. Ti dva nestojí proti sobě jako nepřátelé. Kdepak! Poslední Adam přišel zachránit toho prvního, probudit ho ze smrti. Výstižně to zobrazují východní ikony sestoupení do podsvětí

(vzkříšení). Kristus na nich se sklání k praotci Adamovi, bere ho za ruku a pozvedá ze smrti a z hrobu. Takové to je mezi prvním a posledním Adamem. Ze smrti do života. Z otroctví hříchu ke svobodě Božích dětí. A my jsme do toho vtahováni. Nebo přesněji pozváni. Kristus přichází i k nám, aby nás pozvedl. Přijmeme ho jako podanou ruku Boží? Přimkneme se k němu? Přijmeme od něho nový život a sílu ke svobodě? Přijmeme schopnost odolávat zlu a správně se rozhodovat na životních křižovatkách a výzvách? Sem nás přivádí dnešní čtení.

K našemu lidství patří svoboda, otevřenost, nehotovost existence. Jsme stvořeni k Božímu obrazu a toto poslání máme naplňovat. Neseme za ně odpovědnost. Mů-

žeme, ale také nemusíme toto poslání naplňovat. Je to otevřené a záleží na nás. Jak s tím naložíme? K čemu uijeme svou svobodu? To vše shrnuje výraz „zkouška“. Můžeme v ní obstát, ale taky prohrát. Můžeme všechno získat nebo taky všechno ztratit. Je to ohrožení, ale především taky příležitost vyrůst, víc naplnit své poslání. Všimněme si, že Krista do zkoušky vede Duch svatý. Nemůžeme říct, že tam, kde jsme postaveni do zkoušky, zakoušíme taky sílu působení Ducha? Neocítáme se teď všichni (církve i jednotliví křesťané) ve velké zkoušce? Není to pro nás nakonec příležitost v nejistotě a nezajištěnosti zakusit taky svěží sílu Ducha?

Ale zpět k Adamům. První Adam neunesl svou svobodu, ztratil důvěru ve Stvořitele, a tak přišel i o ráj. Tuto situaci známe dobře z vlastní zkušenosti. Do tohoto stavu přichází Kristus. Přijímá naše lidství s jeho svobodou, otevřeností i nehotovostí, které tak dobře známe. Vystavuje se zkoušce se vši vážností a opravdovostí. A obstál. Nejen za sebe, ale taky za nás a pro nás. Všechno, co Kristus dělá nebo se s ním děje, děje se ve vztahu ke všem lidem jako šance pro každého. V něm tak můžeme obstát i my ve svých zkouškách. Přimkneme-li se k němu. Staneme-li se jeho učedníky. On se totiž stal původcem věčné spásy těm, kdo ho poslouchají (sr. Žd 5,9), začátkem a hlavou obnoveného lidství – konečně a skutečně svobodného. Přemýšlíme dnes o Kristově poslušnosti a svobodě, ale i o tom, jak tuto poslušnost a svobodu přenést do svého života, myšlení a rozhodování. Přemýšlíme a modlíme se za to. Kéž Bůh požehná naše přemýšlení a odpoví na naše modlitby! **Petr Šandera**

Z kazatelského plánu

První neděle postní (Invocavit)

Až mě bude volat, odpovím mu, v soužení s ním budu, ubráním ho, obdařím ho slávou, dlouhých let dopřeji mu do sytosti. ŽALM 91,15-16

První čtení z Písma: Genesis 2,15-17; 3,1-7

Tužby postní:

2. Aby nám dal sílu sebe sama zapřít, svůj kříž pokorně nést a Krista následovat, modleme se k Hospodinu.
3. Aby upřímným pokáním a vnitřní očištěnou si naše srdce proměňoval, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Bože, Vykupiteli, tvůj milovaný Syn obstál, když ho ďábel pokoušel. Pospěš nám na pomoc, neboť i na nás útočí různá pokušení. Dej, ať my všichni, jejichž slabost znáš, nalezneme záchranu ve tvé síle! Svým svatým Duchem nás osviť, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení z Písma: Římanům 5,12-19

Evangelium: Matouš 4,1-11

Verš k obětování: Žalm 91,4

Verš k požehnání (varianta I): Žalm 91,2

Verš k požehnání (varianta II): Matouš 4,10b

Modlitba k požehnání: *Bože, Vykupiteli, zbav nás hříšných zvyklostí a daruj nám účast na tajemství spásy, jejímž příslibem nám jsou svátostné dary chleba a kalicha. Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.*

Vhodné písně: 100, 156, 246, 324

*Pane Ježíši Kriste, Synu Boží,
pravý Bože a pravý člověče,
jediný z nás skutečně poslušný
a také svobodný,
ujmi se nás, našeho hledání a putování,
výzev, které před námi stojí,
a zkoušek, kterých se bojíme,
buď naší silou a pomoz nám,
nauč nás své poslušnosti a svobodě,
abychom se v tobě stávali lidmi Božími.
Neboť ty žiješ a kraluješ na věky věků.
Amen.*

T. G. MASARYK V NÁRODNÍ PAMĚTI

V našem národním povědomí žije Masaryk ve dvojí podobě: jednak jako autentická historická osobnost, jednak jako legendární postava, shlížející na nás z pomníků a představující symbol novodobé české a československé státnosti, demokracie a humanity.

Tyto dvě podoby přitom často prolínají, aniž si to mnohdy stačíme uvědomit. Mezi Masarykem reálným a legendárním není ovšem zásadního rozporu: ten druhý pouze absolutizuje a idealizuje postoje, činy a dílo prvního, historického.

Masarykovská legenda vznikla v demokratickém politickém prostředí, do značné míry spontánně, a již tím se zcela liší od různých uměle vytvořených a oktrojovaných kultů autoritativních režimů.

V nejnovějších českých (československých) dějinách hrála pozitivní úlohu: při budování první republiky i v zápase na její obranu, v době německé okupace a druhé světové

války i v dlouhých desetiletích komunistické totality. Kdykoli u nás v dobách po Masarykově smrti došlo k politickým zvratům, ať už tragickým nebo nadějným, vždy se objevily Masarykovy portréty, připomínaly se jeho výroky, pořádaly se pouti k jeho lánskému hrobu, případně se zpívaly jeho oblíbené písně Ach, synku, synku... a Teče voda, teče. Legenda žila „v lidu“ i v časech, kdy byl Masaryk oficiálně zatracován. Téměř čtyřicet let byly jeho spisy vyřazeny z veřejných knihoven a uloženy do fondů prohibiční literatury, nikdy však nezmizely z knihoven soukromých, včetně knihoven lidí, kteří nepřečetli ani jeden Masarykův spis.

A v zásuvkách sekretářů a skříní měli i nepolitici lidé po léta uschované noviny a časopisy z doby bezprostředně po Masarykově smrti...

Pro širokou českou veřejnost Masaryk vždy nejvíce ze svých ideových souputníků a pokračovatelů ztělesňoval demokratické ideály a hodnoty, demokratickou politickou kulturu a životní styl a samozřejmě meziválečné Československo, jež se ve srovnání se vším, co poté následovalo, jevílo jako „zlatý věk“. Zosobňoval určitý program; boj za tento program byl i bojem o Masaryka a naopak.

Není náhodou, že v dobách nejtvrděší nesvobody, ať už za druhé světové války, v padesátých, sedmdesátých a raně osmdesátých letech, panovalo kolem Masarykovy osobnosti i odkazu oficiální mlčení a „zapomnění“, anebo se stávaly předmětem nenávislných demagogických útoků – a že červánky svobody ve druhé polovině šedesátých a posléze na konci osmdesátých let provázelo prolomení masarykovského tabu. Tyto peripetie Masarykova druhého života mimoděk prokázaly stálou aktuálnost a kontinuitu jeho ideového dědictví.

Kulatá výročí narození či úmrtí historických osobností bývají příležitostí k připomínce jejich životních příběhů, dějinné role a díla.

V případě T. G. Masaryka je tomu ovšem jinak. Jeho osobnost a význam není třeba objevovat, neboť zůstávají zakotveny v povědomí národa, jak svého času dosvědčily výsledky

ankety o největšího Čecha všech dob, ale i stálý žurnalistický zájem o masarykovskou tematiku a problematiku. Masaryk se dosud nestal postavou z učebnic a naučných slovníků, uznávanou, leč antikvovanou, naopak je stále citován a vzýván akademiky, novináři i politiky, má své obdivovatele, kritické zastánce i odpůrce. Ať tak či onak, většinou naši veřejnosti není lhostejný.

Josef Tomeš

Josef Tomeš

historik, specializovaný na novodobé české politické a kulturní dějiny, vědecký pracovník Masarykova ústavu a Archivu AV ČR; autor monografie Viktor Dyk a T. G. Masaryk. Dvojí reflexe češství (2009), vedoucí autorského kolektivu Českého biografického slovníku XX. století (1999), Encyklopedie českých dějin (2008) a publikace Tváře našich parlamentů. 150 let parlamentarismu v českých zemích (2012).

Tomáš Garrigue Masaryk

Pocházel z Hodonína, kde se narodil v chudé rodině 7. března 1850. Krátce se učil zámečnickem, posléze kovářem. Přirozená touha po vědění a náhoda v podobě profesora Ludwigy, s nímž se setkal při výkonu řemesla, však zapříčinila, že Masaryk nakonec skládá zkoušku z primy gymnázia a nastupuje do sekundy na (německé) gymnázium v Brně. Zde se musel žít sám; doučoval mladší žáky. Jeden z nich pocházel z rodiny zámožného policejního direktora Le Monnier, jenž byl přeložen do Vídně a vzal mladého Masaryka s sebou; na jeho přimluvu nadaného studenta přijali na Vídeňské gymnázium. Následovala filozofická fakulta. Nadále působil jako učitel a vychovatel, sám měl štěstí na řadu vynikajících učitelů včetně Franze Brentana.

Na univerzitě v Lipsku se seznámil se svou budoucí ženou, dcerou newyorského podnikatele. S Charlottou Garriguovou, jejíž jméno při sňatku přijal, se vrátil do Vídně, kde žili ve velmi skromných poměrech.

V roce 1882 se rozdělila pražská univerzita na českou a německou a samostatná česká univerzita nabídla Masarykovi místo profesora. Masaryk do Prahy již přijel s celou rodinou, do níž v té době patřila i dcera Alice a Herbert. Zpočátku se věnoval filosofii, v následujících letech rozvíjel rozsáhlou činnost jako redaktor, spisovatel a politik. Roku 1883 se podílel na založení časopisu *Athenaeum* (na jehož stránkách zpochybnil pravost údajně starobylých českých literárních památek – Rukopisů zelenohorského a královédvorského), v letech 1893–1894 byl redaktorem časopisu *Naše doba*.

Budoucí prezident se svým rozhledem a kritickými postoji vymykal provinciálnímu českému prostředí. Vystupoval proti antisemitismu a nacionalismu, proti falešným národním mýtům, udivoval přednáškami k tabuizovaným tématům. V oblasti politické si kladl otázku, čím může malý český národ prospět Evropě a světu. Od r. 1907 byl poslancem ve vídeňském parlamentu a začal usilovat o modernizaci rakouského mocnářství; brzy však dospěl k závěru, že je to nemožné. Základní zlom v těchto úvahách znamenala 1. světová válka – po anexi Bosny-Hercegoviny kritizoval zahraniční politiku Rakousko-Uherska, zvláště alianci s Německem. Byl přesvědčen, že Češi a Slováci by měli vytvořit vlastní stát, a odjel do zahraničí, aby získal pro tuto myšlenku podporu. 14. října 1918 se stal předsedou prozatímní československé vlády, o 4 dny později ve Washingtonské deklaraci vyhlásil samostatnost československého národa a 14. listopadu 1918 byl zvolen prvním prezidentem nového státu (znovu zvolen 1920, 1927, 1934). R. 1935 ze zdravotních důvodů na úřad prezidenta rezignoval a zbytek života strávil na zámku v Lánech u Prahy, kde 14. září 1937 zemřel. **red**

HODNOTA NÁRODA V NÁZORECH JANA HUSA A T. G. MASARYKA

Církev československá husitská od svého počátku kladla ve svém poslání zvláštní zřetel na národ a vlastenectví. Avšak v křesťanském univerzalismu vycházejícím z Ježíšova evangelia není v popředí žádný národ. „Bůh nikomu nestraní, ale v každém národě je mu milý ten, kdo v něho věří a činí, co je spravedlivé“ (Sk 10,34-35). Evangelium je určeno pro všechny národy (Mt 28,19). Tento křesťanský univerzalizmus nacházíme i na pozadí názorů českého reformátora Mistra Jana Husa o národní příslušnosti. Předpokladem skutečného vlastenectví je u Tomáše G. Masaryka jeho široce pojatá humanita.

Mistr Jan Hus byl svým původem Čech. V národním obrození bylo vyzdvihováno právě jeho češství. Jan Hus skutečně přispěl významnou mírou k rozvoji naší národní kultury, zejména literatury. Prosazoval a pěstoval mateřský jazyk, kterým kázal a psal spisy. Na Karlově univerzitě se zasazoval o práva českého národa, který byl oproti cizincům v nevýhodě. To mu později bylo vytýkáno, že se podílel na odchodu německých mistrů a studentů z Prahy. V české reformaci můžeme sledovat národně-emancipační hnutí mezi univerzitními mistry až po mesianistické pojetí národa s vědomím zvláštního vyvolení. Vědomí vyvolenosti a božského předurčení se objevuje tehdy v západní Evropě poprvé, jak na to upozorňuje filozof Jan Patočka ve svém spise „Co jsou Češi“ (Praha 1992, s. 36). Přesto nebyl Hus představitelem nacionalismu, který se projevuje záští a nenávistí vůči druhým národům, například vůči Němcům. Během své cesty do Kostnice se s překvapením setkával ze strany Němců s přátelským přijímáním, jak to popisuje ve svém listě psaném z Norimberku v říjnu 1414. I přesto, že ho předcházela pověst nebezpečného kacíře, byl vlídně přijat i ženou Fidou, v jejímž domě – hostinci v Kostnici určitou dobu bydlel. Němečtí strážci se mu snažili ulehčovat jeho věznění a vytvořil se mezi nimi osobní vztah. Známý je Husův výrok, že „dobrý Němec je mu milejší než zlý bratr“, který najdeme v jeho *Výkladu Desatera* (kap. 44). V již zmíněném listě z Norimberku ve srovnání s vlídným přijetím ze strany Němců Hus poznamenává, že „nejhorší nepřítel je z vlastního národa“ (*Listy Husovy*. B. Mareš, Praha 1901, s. 159). Podobný výrok najdeme i v listě do Čech z června 1415 (srov. *Listy Husovy*, s. 224). U Mistra Jana Husa převažuje křesťanský univerzalizmus nad jeho

vlastenectvím a vztahem k českému národu, i když byl velmi vřelý, jak o tom svědčí jeho četné listy. Všeobecné hodnoty vycházející z Kristova zákona jsou pro něho víc než láska motivovaná národností. Je zvláštním řízením dějin, že to byl právě německý reformátor Martin Luther, který o sto let později Husovu pa-

mátku připomenul evropské veřejnosti. Podobně jako u Mistra Jana Husa také u filozofa a prezidenta Tomáše G. Masaryka nenajdeme v jeho názorech prosazování jednostranného českého vlastenectví a zaslepeného nacionalismu. Masaryk naopak kriticky rozkrýval znaky české národní povahy. Mezi ně zařazuje stále rozčilování, nestálost, radikální agi-

taci bez akce. Jedním z nich je i falešné mučednictví jako vědomí vlastní slabosti a sklon k pasivitě (srov. J. L. Hromádka: *Masaryk*. Brno 2005, s. 183). V *Hovorech* říká, že láska k vlastnímu národu nemá být spojena s nenávistí vůči druhým národům. U Masaryka láska k vlasti a prosazování národních zájmů jsou určovány a vyvažovány humanitou. Milovat vlastní národ neznamena nenávidět národ druhý (Karel Čapek: *Hovory s T. G. Masarykem*. Praha 1969, s. 272). V totalitních režimech 20. století bylo buď národní citění v krajní podobě zneužito jako v nacismu nebo naopak potlačováno ve jménu internacionalismu jako v komunismu. V názorech T. G. Masaryka nacházíme zdravý a pozitivní vztah k vlastnímu národu.

Naše situace je dána zkušeností otevřeného světa spolužití různých národů a setkávání rozmanitých kultur. To nás může vést buď k obavám ze ztráty naší české národní identity, nebo naopak ke lhostejnosti a nezájmu o ni. I přes oprávněnou ostrážitost před nežádoucími a nebezpečnými projevy radikálního nacionalismu je potřebné pěstovat v sobě kladný vztah ke své vlasti a ke svému národu – k jeho dějinám, jazyku a kultuře. Vztah k vlastnímu konkrétnímu národu a univerzalizmus vycházející z evangelia Ježíše Krista se nevyklučují, nýbrž doplňují. To nám dokládají názory Mistra Jana Husa i T. G. Masaryka, a v tom jsou pro nás stále aktuální a podnětné.

Tomáš Butta

Prezident Masaryk ve Slavkově

ČEŠI A NĚMCI NA PŘÍKLADU VZTAHU LUTHERA K HUSOVI

Čtenářům Českého zápasu přinášíme výňatek z přednášky Prof. Dr. Hanse Schwarze, Dr.h.c., pronesené na shromáždění k počtě Tomáše G. Masaryka v Senátu Parlamentu ČR dne 3. března 2014.

Připomeňme si ještě jednou Luthera a Husa právě tak jako Luthera a české Bratry. Nejdříve znal Luther Husa jenom z doslechu. Sice již věděl, že se mu stala křivda; přesto zůstal Hus pro Luthera ka-cířem. Teprve čtením spisu *De ecclesia* postřehl Luther to společné. Poznal také, že Hus již před ním žádal reformy a provedl je. Avšak pravděpodobně by nepřčetl *De ecclesia* tak časně, kdyby mu ji čeští Bratří nepřinesli.

Musíme jeden k druhému vykročit. Lukáš Pražský to tak nesvedl, ale Jan Roh byl v tomto ohledu příkladný. Tímto poznáváním, studiem ve Wittenbergu a návštěvami byly hradby srovnány a překážky strženy. *Confessio Augustana* měla pro Bratry charakter předobrazu. A tak se dostali až ke své *Konfesi*. Je možné k vlastnímu užítku naučit se ba i od velkého bratra. Prostřednictvím Paula Sperata naučil se potom Luther nauku českých Bratří

správně poznat. Při etnicky čistém území, čehož se zaslepeně Třetí říši a následnému vyhánění chtělo dosáhnout, by to nebylo možné uskutečnit. Přirozeně je možné Lutherovu reformaci od té českých Bratří geograficky oddělit. Ale určité postupování bylo nápomocné k obapolnému porozumění. Toto postupování a vzájemná výměna jsou také dnes ve vztahu Spolkové republiky a České republiky nutné a bohudíky se stávají stále intenzivnějšími. Luther nebyl žádným rozeným irénikem. Avšak v ohledu na své sousedy, na české Bratry, v trpělivosti, očekávání a dobré vůli předčil určitě takového Filipa Melanctona. Aby se vytvořily porozumění a vzájemná důvěra, je potřebí dlouhý dech. Od lipské disputace až ke Konfesi to bylo jen 18 let. Od vstupu České republiky do Evropské unie tomu bude tento rok teprve 14 let. Že se tu musí ještě budovat vzájemné důvěřování, je samozřej-

mostí, která se často při netrpělivosti přehlíží. Zde by se měla připomínat úžasná Lutherova trpělivost s Čechy. Avšak ani nakonec nebylo všechno tak, jak Luther chtěl. Nikoli, každý církevní útvar a přirozeně každý stát má právo na vlastní státnost, na to, co mu propůjčuje národní identitu. Luther poznal rozdílnost vůči Čechům, avšak nevzdal se proto jednoty. Naopak, i když Češi s ním v podstatném souhlasili, postřehl, že byli jiní, a také jim to přiznal. Tuto velkomyslnost mu nikdy nezapomněli. Řekl bych, že by to mělo být také v poměru Čechů a Němců rozhodující. Nesmíme být malicherní. Nesmíme věřit na okamžité úspěchy. Srůstání potřebuje čas, důvěru a určitý stupeň velkomyslnosti. Jenom tak může vzniknout náš společný dům Evropa, v němž bychom mohli společně žít, tak jak to Luther a Češi ve své společné křesťanské víře příkladně žili.

ÚCTA K T. G. MASARYKOVÍ V NAŠÍ CÍRKVI

Je to téma tradiční, frekventované ve všech generacích CČSH a stále živé. O tom svědčí hojně navštěvovaná březnová shromáždění k počtě Tomáše Garrigua Masaryka v prostorách Parlamentu České republiky. Na jejich okraji připomínám nedocenené a zapomínané politické a kulturní souřadnice, jež se staly předpokladem mladé ČSR veřejně projednávat a realizovat náboženskou otázku a reformu. Politický program prezidenta Masaryka „nezávislost státu na církvi a náboženství na státu“ umožnil, aby reformní katoličtí kněží a modernisté svobodně uvažovali o otázkách církve a náboženství. Když jejich jednání se Svatým stolcem uvízla, demokratické republikánské názory české společnosti vedly ke vzniku předsevzetí radikálního modernistického křídla provést reformy činem – *via facti* – zrodem nového církevního společenství. Masaryk je v r. 1924 označil za církev husitskou. Vedle politických faktorů působil Masaryk svou filozofií a postoji. Ve Světové revoluci píše, že jako kritik liberálního náboženského indiferentismu patřil do nepo-

četné skupiny českých intelektuálů, kteří nepokládali náboženskou otázku za zastaralou a vyřízenou.

Filozofickými studiemi, zohledňujícími evropský rozměr, přispěl k rozvoji náboženského myšlení. Jeho sociologické a psychologické postřehy sloužily po 2. světové válce k analýze doby, jež dovršila krizi moderního věku. I pro současné náboženské myslitele, jejichž ústřední otázkou je postavení a vliv náboženství v rámci civilizačního procesu, poskytuje mnohostranné Masarykovo dílo podněty. Zvláštní otázkou, jež byla v našich parlamentních přednáškách tematizována v minulém roce, je vztah Masaryka k Husovi a k husitství. Kritická četba, kultivované studium Masarykova díla i života přináší významnému člověku i dnes mnohý užitek. V osvětové práci záleží skutečná úcta k TGM. Jen se do toho pustit ...

Zdeněk Kučera

Portrét T. G. Masaryka
z doby vídeňské.

Zdroj: časopis *Ozvěny domova i světa*,
č. 37, 1937

Věty se zřetězenými slovy

V každé následující větě se poslední dvě písmena jednoho slova opakují na začátku slova dalšího. Zkuste najít další takové věty.

Jana napíše šest stran.

Jiří říkává váhavě: „Věřím.“

Věra radši šije jehlou.

Petr trne, nemá máslo.

Jitka kalila Labe bezohledně.

Jarda dal Alence celer.

Zdeněk Svoboda

Nedávno to byly holé pruty,

teď je keř jak oheň zlatožlutý.

Je to div, že stačilo tak málo,

aby samo slunce v květech vzplálo.

(ečitalz)

Miroslav Matouš

Obrázek nakreslila Barbara Svobodová z Kolína, 9 let

C E S T A

Modlitba

Pane Bože,
prosíme tě, pomáhej nám,
abychom byli dobrými Čechy,
kteří mají rádi svou vlast a svůj národ,
ale zároveň si umí vážit i národů jiných.
Prosíme tě, ochraňuj naši zem
a veď politiky, kteří ji řídí,
aby ji spravovali rádně a v souladu s tvou vůlí.
Amen.

Nakreslila:
Lucie Krajčířková

Milé děti,

7. března si připomínáme výročí narození našeho prvního prezidenta, Tomáše Garrigua Masaryka. Proto je i toto číslo Českého zápasu, stejně jako větší část Cesty, věnováno jeho osobnosti. Jak velice jej Češi milovali, můžete poznat z textu určeného dětem, jenž byl napsán 7. března 1930, v den osmdesátých narozenin pana prezidenta:

Milé děti!

Dnes je drahému našemu tatíčkoví 80 let. Dnes radostně slavíme svátek jeho zrození. Jsem přesvědčen, že jistě všichni milujete „tatička“ oddanou a vroucí láskou. A jako svému tatíčkoví blahopřejete k svátku, abyste mu udělali radost, tak dnes udělejte radost také Tatíčkoví Masarykovi k jeho narozeninám: Slibte mu všichni, že budete takoví, jako byl on, plní, snaživi a poctiví, že budete usilovati, abyste vynikli a prospěli nejen sobě a rodičům, ale i celé té rodině, které je Masaryk tatíčkem, celému našemu národu. A až někdy si zazpíváte písničku „Tatičku starej náš, šedivou hlavu máš“, vzpomeňte si také na Tatička Masaryka. Jeho hlava není ovšem už šedivá, neboť zběhla sněhem od starostí minulých let, ale Tatiček Masaryk je nám tím jenom dražší a přejeme mu všichni z hloubi srdce ještě dlouhá léta šťastného a plodného života, neboť

„Dobře je tu ještě s námi,
dokud On je mezi námi,
tatiček starej náš.“

7. III. 1930
R. Sv.

23. Máme v oku třísky nebo trámy

S tímto přirovnáním, které, jak jinak, také pochází z Bible, jste se už možná setkali.

Ježíš nás v Matoušově evangeliu (7. kapitola, verše 3-5) napomíná, abychom se nesnažili vyjmát z oka svých bližních třísky, zatímco trám ve vlastním oku nevidíme.

Jinými slovy: na druhých lidech si velmi dobře všimáme jejich chyb a často je na ně s chutí upozorníme. A ještě hůř – mnohdy raději než jim samotným, to řekneme někomu jinému ve svém okolí. Prostě je pěkně zdrtíme. Přitom sami také jistě nejsme dokonalí, často máme, jak se říká, máslo na hlavě, nebo jak trefně říká Ježíš – zatímco upozorňujeme na třísky v oku jiných, máme ve svém oku celý trám.

„Nesudte, abyste nebyli souzeni. Neboť jakým soudem soudíte, takovým budete souzeni, a jákou měrou měříte, takovou Bůh naměří vám.“ Na jiném místě Ježíš říká také: „Jak byste chtěli, aby se druzi chováli k vám, tak se vy chovejte k nim.“

Návod je tedy celkem jasný, i když to samozřejmě neznamená, že snadno proveditelný. Pokud jde o chyby, soustředíme se a snažíme se odstranit především ty naše vlastní. Tím ovšem rozhodně není myšleno, že bychom si měli pěstovat komplex méněcennosti. Velká věc sama o sobě už je naše schopnost se za svou chybu

druhému omluvit. To byste nevěřili, jak to ve vztazích pomáhá. (Ovšem pozor – neomlouvajte se za něco, co jste nezpůsobili, nebo za chyby, které nemáte! To také není „zdravě“)

Tato zásada ovšem neznamená, že chybujeme-li někdo v našem okolí, nesmíme jej na to vůbec upozornit. Záleží ovšem na tom, jak mu to řekneme, zda mu chceme spíš pomoci nebo ho spíš znemožnit před ostatními. A nemělo by v tom být odsouzení. Vždyť chyby děláme všichni.

Dobrou pomůckou nám může být představit si sami sebe v podobné situaci – jak mně by bylo, kdyby mi někdo něco takového vytýkal? Vždyť posudte sami, jak to zní: „Tys to zase totálně zvorál, přesně, jak jsem čekal!“ Nebo můžeme říct: „Poslyš, tohle jsi udělal dobře, ale napadlo mě, že příště, kdybys to udělal takhle, možná by to bylo ještě lepší, co myslíš?“

Vyplatí se na sobě pracovat a takovému přístupu k druhým lidem se učit. Uvidíte, že pak budete mnohem oblíbenější, než když všechny budete ohrožovat svým trámem v oku a snahou vyjmát jim z očí jejich třísky.

Jana Krajčířková

Nakreslila: Lucie Krajčířková

Soutěž o tři knihy

Tentokrát jsou tajenkou naší soutěže názvy dvou oblíbených lidových písniček našeho prvního prezidenta, Tomáše Garrigua Masaryka. Nesnažte se ovšem noty zahrát, nevyšlo by z toho asi nic libozvučného. Jednotlivé notičky nahraďte písmenky podle uvedeného klíče. Své řešení nám nezapomeňte poslat – buď poštou nebo emailem na adresu janakrajcirikova@csh.cz – nejpozději do poloviny dubna, v květnové Cestě se dozvíte jména tří výherců knihy. Uveďte, prosím, také svou adresu, abychom věděli, kam vám máme knihu poslat, pokud budete jedním z nich.

Blahopřejeme úspěšným ž ledna

(tajenka: Zakladatel):

Jaroslav Milko, Kateřina Kozubířková a Pavla Džugová z Kojetína

Vzhůru nohama

Před mnoha lety jsem navštívila své přátele, jejichž třem dcerám jsem byl kmotrem při křtu. Nejstarší z dětí – Bohdanka už chodila do první třídy a uměla dokonce číst. Sama mi to hrdě oznámila a položila na stůl knížku Karla Čapka Devatero pohádek. „Tak mi něco přečti“, vyzval jsem ji, abych se přesvědčil, jak čtení zvládá. Bohdanka se na mě nějak zvláště podívala, otevřela knížku a začala číst Pohádku ptačí: „Kdepak, děti, to vy nevíte, co si ptačí povídají. Oni si totiž vypravují lidským jazykem jenom časné zrána, kdy vy ještě spíte; později, za bílého dne, už nemají pokdy na mnoho řečí - ...“ Žasl jsem nad tím, jak plynně Bohdanka četla. Abych ji trochu vyvedl z míry, požádal jsem ji, aby mi knížku na chvíli půjčila. Když to udělala, obrátil jsem pohádky vzhůru nohama a bez dalšího vysvětlování jsem pokračoval v čtení dalšího odstavce: „Takový ptačí tatínek aby si ulítal křídla, zatímco ptačí maminka musí doma opatrovat

Nakreslila:
Lucie Kvaříčková

děti.“ – A pak to přišlo. Bohdanka mi vzala knížku z rukou, dala si ji také před sebe vzhůru nohama a klidně pokračovala: „Proto si ptačí povídají jenom časné zrána, když otevrou ve svých hnízdech okna, vyloží perínky k vyvětrání a vaří si snidani.“ Pak se na mě zase velice zvláště podívala. A mně nezbylo, než ji pochválit. Nakonec otázka pro vás, kteří jste se s touto vzpomínkou seznámili: Dokázali byste také číst z knížky, která je obrácená vzhůru nohama? Zkuste to!

Zdeněk Svoboda

Březen

*Rošták v roztrhaném svetru
nastavuje tváře větru,
hned se na svět šťastně směje
a hned pláče z beznaděje.*

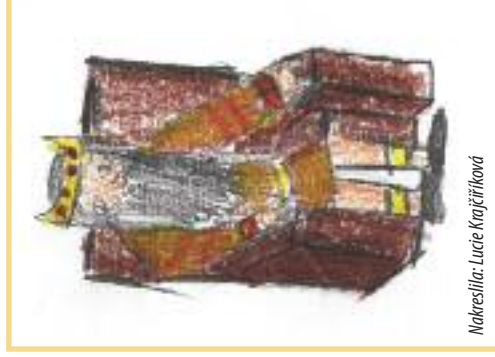
Zdeněk Svoboda

Řešení ze str. 3:

1. Herodes, 2. Herodias, 3. Hóšea, 4. Hadasa, 5. Haman, syn Hamedatův, 6. Hagar

Kdo je kdo?

V našem malém seriálu o biblických postavách jsme dorazili k písmenu H. Touto hláskou začíná vůbec nejčastěji uváděné jméno v Bibli – Hospodin (Jahve). I když to vlastně není skutečné jméno, spíš vyjádření toho, že je nám Bůh stále nablízku, jak také ujistil Mojžíše, když mu dal za úkol vyvést Izraelce z egyptského otroctví (Ex 3,13-14). Když už mluvíme o Izraelcích neboli Židech, jejich jiné označení také začíná na „H“ – Hebrejci, odtud také jazyk hebrejščina. Další jména však již musíte poznat sami – svůj úsudek si můžete zkontrolovat na str. 6.

Nakreslila: Lucie Kvaříčková

1 Židovský král. Ale pozor, pod tímto jménem se v Bibli setkává celkem se třemi různými panovníky. Ten první měl přídomek Veliký a chtěl zabít právě narozeného Ježíška, se kterým proto rodiče museli utéci do Egypta (2. kapitola Matoušova ev.). Dalším je tetarcha Antipas, jenž vyslychal Ježíše před jeho ukřižováním (23. kapitola Lukášova ev.). S tím třetím, Agrippou, se pak setkal apoštol Pavel (25. kapitola Skutků apoštolůských).

2 Žena, jež prostřednictvím své dcery Salmone nechala zabít Jana Křtitele, a to proto, že tento prorok odsuzoval její ne-manželský poměr s králem – tím druhým v předchozím bodu. (14. kapitola Matoušova ev.)

3 Poslední král izraelský, kraloval devět let a dopouštěl se toho, co je zlé v Hospodinových očích: Dostal se pod nadvládu asyrského krále. (2. Královská 17,1)

4 Druhé jméno statečné královny Ester. (Ester 2,7)

5 Jméno tohoto muže souvisí také s královnou Ester: Právě on chtěl nechat vyhladit židovský národ, v čemž mu Ester spolu se svým bratrance a zároveň vychovatelem Mordokajem zabránila. Také jméno otce tohoto muže začíná na H. (kniha Ester)

6 Egyptská otrokyně Abramovy ženy Sáráj. Protože Sáráj byla neplodná, dala ji Abramovi za ženu, aby s ní mohl mít děti. Skutečně mu porodila syna Izmaela, který se stal praotcem Arabů

Tajemné zmizení

Na Hradčanském náměstí, přímo proti hlavní bráně Pražského hradu, stojí bronzový pomník muže s mohutným knírem. Levou ruku má napůl strčenou do kapsy u kalhot, pravou mírně pozvednutou, vypadá, jako by právě něco vykládal pozorným posluchačům. Během dne kolem něj projdou stovky lidí, především v letních měsících na schodišti pod ním usedají znavení turisté, aby si trochu odpočinuli a pokochali se pohledem na historickou Prahu.

Občas se tu zastaví maminka s dítětem, které se zeptá: „Co je to za pána, mami?“ „To já náš první prezident, Tomáš Garrigue Masaryk. Díky němu máme samostatnou republiku a nemusíme už žít pod nadvládou jiné země. Byl to moc hodný a moudrý pán. Když byl prezidentem, naše země vzkvétala a lidé ho milovali, říkali mu „tatiček Masaryk.“

Takto nebo podobně maminky odpovídají svým dětem. A pan prezident zde vážně stojí a hledí směrem ke Hradu – jako by pozorně sledoval, zda je s řízením našeho státu všechno v pořádku.

Vše tedy je, jak má být, po řadu let. Až jednoho dne, nebo spíše pozdního večera, náhodný chodec, spěchající do tepla domova, pohlédl směrem k pomníku a zjistil, že socha na svém podstavci nestojí. A není vidět ani nikde poblíž. Je prostě pryč.

Muž nevěřícně obešel podstavec, ale nikde neviděl žádné stopy (pravda, letos nenapadl v Praze sníh, takže nějaké šlápoty by vidět ani být nemohly), nicméně tento uvědomělý občan, proškolený četbou četných detektivních

romanů, věděl, že po odstraňování sochy by musej být patrně například škrábance na podstavci a podobné stopy. Pečlivě se vyvaroval toho, aby se čehokoliv dotýkal, a pohotově zburcoval policii, která se během několika minut dostavila na místo činu. Přispěchala hradní stráž. Dokonce, i přes skutečně pozdní hodinu, tu za pár minut byl i přenosový vůz televize a několik novinářů z více či méně seriózních plátků. Výchlní hledali, pátrali, vyptávali se, ale socha nikde. Beze stopy a beze svědků zmizela.

Když asi po dvou hodinách všichni usoudili, že ráno je moudřejší večera, odebrali se pryč. V nočním televizním zpravodajství se objevila reportáž s přílibem nových informací během dne. Informaci o zmizení pomníku přinesly též všechny ranní noviny a internetové servery.

Policie se právě chystala vyhlásit celostátní pátrání po zmiřelém bronzovém prezidentu zakladateli, když zavzvonil telefon a vzrušený zástupce Správy Pražského hradu hlásil, že socha je znovu zpátky na svém místě.

Nikdo si ničeho nevíšil, nikdo nikoho neviděl ji tam vracet. Prostě záhada. Připad se dokonce dostal i do zahraničních médií a pod názvem „Tajemné zmizení prvního českého prezidenta“ mu byla věnována pozornost ještě týden poté, co již pan prezident znovu stál na svém místě a tvářil se, jako by se vůbec nic nestalo. Uznějte, že týden je pro zájem televizi a novin docela dlouhá doba. „Víte, jak je taková bronzová socha těžká? Strašně moc! To neunese jeden nebo dva lidé, na to je potřeba jeřábi!“

vzrušeně tuto událost komentovali odborníci v oblibných a hojně sledovaných diskusních pořadech, do kterých redaktori pozvali i celou řadu různých iluzionistů, kteří mají zkušenosti s náhlými a nečekanými zmizeními, aby s nimi společně hledali vysvětlení té pozoruhodné záhady. „Víte, musím se přiznat, že sám jsem ohromen,“ skromně připustil pan David Copperfield, jenž je vyhlášený právě tím, že dokáže zinscenovat vlastní zmizení z nejnuevřitelnějších míst a před zraky tisíců diváků. „Jestli se přihlásí ten, kdo to dokázal,

nabízím mu spolupráci ve své nové show.“ Nicméně, nikdo se nepřihlásil, nic se nezjistilo, záhada objasněna nebyla. Trochu ve stínu tohoto pozoruhodného případu se ocitla jiná, méně mediálně přitažlivá příhoda: během těžké noci došlo v hradních kancelářích k přesunu některých dokumentů, vyřizení určitých dopisů, které na ně čekaly již řadu týdnů, v příslušných přihrádkách se ocitly návrhy řešení řady ožehavých případů, ovšem nikdo netušil, kdo je jejich autorem…

Do budovy Hradu za žádných okolností nikdo nemohl vniknout, vždyť je to jedna z nejlépe střežených budov ve státi Ochranka znovu prohledla záznamy všech bezpečnostních kamer – bezvýsledně. Nikde nebyly nalezeny žádné otisky prstů, žádné stopy. Časem se rozruch kolem obou událostí, které spolu patně nijak nesouvisely, uklidnil. Ostatně, vždyť nakonec vše dopadlo dobře – pan prezident Masaryk se vrátil na své místo a všechna řešení, neznámou rukou navržená v prezidentské kanceláři, se ukázala jako dobrá. Našlo se dokonce i několik lidí, kteří si potají pomysleli, že k takovým záhadným zásahům by mohlo docházet častěji.

Když půjdete na Pražský hrad, nezapomeňte se podívat i na pana prezidenta. Stojí tam, čelem obrácený k Hradu, jakoby dával pozor, zda je tu všechno, jak má být. Je dobré vědět, že někdo dohlíží na naše počínání.

A našťásti se nemusíme spoléhat na žádné záhady – vždyť víme, že všechno, co uděláme či neuděláme, i to, co si myslíme, vidí náš nebeský Otec. Když se tím budeme řídit, mělo by nám to pomoci rozhodnout se vždy správně. Jako pan prezident Masaryk.

Jana Krajčířková

POZVÁNKA DO ČEJKOVIC A HovorAN

Abychom si připomenuli jednu z největších a nejvýznamnějších osobností našich národních dějin, člověka, který stanul v čele našeho státu v době jeho vzniku, podíváme se dnes i do malé jihomoravské obce Čejkovice. Do kraje jeho dětství, do kraje, který bezpochyby formoval jeho pozdější životní postoje. Naši pradědové, dědové a otcové měli možnost se s ním setkávat, my už jeho život nahlížíme pouze z perspektivy dějinné.

Tomáš Masaryk se narodil 7. března 1850 v Hodoníně. Jeho otec, Josef Masaryk, původem Slovák ze západního pohraničí Uher, pocházel z chudé nevolnické rodiny a v Hodoníně pracoval jako kočí na panském statku. Masarykova matka, Terezie, rozená Kropáčková, pocházela ze zámožného měšťanského rodu a na panském statku pracovala jako kuchařka.

Z manželství, uzavřeného v roce 1849, se 7. března 1850 narodil syn, který dostal jméno Tomáš. Svoje útlé dětství prožil Masaryk na několika místech v tomto kraji – v Hodoníně, Mutěnicích a opět v Hodoníně, kde začal chodit také do školy. Brzy však byl jeho otec na příkaz vrchnosti přeložen do Čejkovic. Poměrně dlouhou dobu žila jeho rodina právě zde, i když nakrátko ještě pobývala v Čejči. Přestože si byli Masarykovi rodiče nerovní v původu, ve vzdělání i věku (Terezie Kropáčková byla o deset let starší než Josef Masaryk), bylo jejich manželství harmonické. Tomáš Masaryk byl nejstarším dítětem v rodině, postupně se Terezii narodily ještě čtyři děti, ale přežily pouze dvě – Martin a Ludvík.

Tomáš byl velmi ctižádostivé dítě, vždy byl nejlepším žákem ve třídě a vzdělání poskytované venkovskou školou mu brzy nepostačovalo. Prospělo mu však přátelství se synem purkrabího čejkovického zámku Františkem Šustrem, s nímž mohl brát i soukromé hodiny a zdokonalovat se v němčině. Ministroval kaplanu Satorovi, zpíval na kůru, na faře si mohl půjčovat knihy. Také velice rád kreslil a maloval a u čejkovického učitele se učil hrát na housle. Navštěvoval obecné školy v Hodoníně, v Čejkovících a v Čejči. V letech 1861 – 1863 navštěvoval reálku v Hustopečích. V roce 1864 ho rodiče poslali do Vídně, aby se zde vyučil zámečnickem. V učení se mladému Tomášovi ale nelíbilo, proto se rozhodl už po šesti týdnech pro návrat k rodičům do Čejče, kde raději nastoupil do učení ke kováři. Práce, kde bylo potřeba síly a zručnosti, se Tomášovi Masarykovi líbila a byl již rozhodnutý se kovářství věnovat doživotně. Záhy se ale setkal se svým bývalým profesorem z re-

Původní budova muzea v Čejkovících

álky Franzem Ludwigem, který přemluvil Masarykovy rodiče, aby Tomáše poslali jako podučitele do čejkovické školy. Z původního záměru studovat učitelství však také sešlo, když se při studiu na brněnském německém gymnáziu rozhodl věnovat studiu filosofie, ve kterém pokračoval i ve Vídni. Poté odjel do Lipska, kde k filozofii přidal i studium teologie.

Tady své vyprávění skončím a ještě vás pozvu do obce Čejkovice, kde si můžete prohlédnout artefakty shromážděné ve zdejší pamětní síni, v domku, kde prožil velkou část svého dětství. Domek dlouho chátral, až v prosinci roku 1989 bylo rozhodnuto o jeho zachování. Již v roce 1990 za přispění členů TJ Sokol, MNV, JZD a mnoha dobrovolníků z řad občanů bylo započato s rekonstrukcí celého stavení.

V expozici, kterou si zde můžete prohlédnout, bylo především využito materiálů a dokumentů ze sbírek místního rodáka pana Karla Hlinského, který je po mnoho let shromažďoval a zpracovával.

V druhé polovině rekonstruovaného domku se nachází modlitebna náboženské obce Hovorany, kde se slouží pravidelně bohoslužby. A tak si dovolím ještě pár slov z historie církve, náboženské obce a bohoslužebného střediska v Čejkovících.

Již počátkem roku 1920 se v Hovoranech o nově založené církvi často jednalo. V Hovoranech byli jak nadšení horlivci pro novou církev, tak i neústupní odpůrci. První bohoslužba v českém jazyce byla sloužena v létě 1921 pod lipou u kostela a sloužil ji farář Oskar Malý z Uherského Brodu.

V souvislosti s bohoslužebným střediskem v Čejkovících se kronika náboženské obce v Hovoranech zmiňuje o těchto událostech: První zmínka je o tom, že dne 27. listopadu 1922 vyhověla školní rada v Čejkovících žádosti rady starších NO Hovorany o propůjčení školních tříd pro konání bohoslužeb. Ještě v tomto roce pak byla konána čtyři bohoslužebná shromáždění ve škole v Čejkovících. V roce 1923 byly konány bohoslužby osmkrát a v roce 1927 je v kronice zapsáno, že bohoslužby jsou v Čejkovících konány každou čtvrtou neděli v měsíci v místní sokolovně. V roce 1948 se konání bohoslužeb načas přesunulo do školy, ale již následujícího roku opět do sokolovny. Zvláštní pozornost je pak v kronice věnována datu 23. května 1954 a je zde psáno: Ve 14 hodin odpoledne byla otevřena a slovem Božím posvěcena modlitebna Jana Křtitele v Čejkovících. První bohoslužby zde sloužil bratr Alexej Novosad za účasti věřících z Hovoran, Mutěnic, Šardic, Karlína, Čejče, Čejkovic i jiných obcí. Slavnost otevření modlitebny byla filmována a film je podle kroniky uložen v archivu NO.

Od té doby až dosud jsou zde bohoslužby pravidelně slouženy dvakrát měsíčně, nyní každou druhou a čtvrtou neděli. I v současné době žije středisko v Čejkovících aktivním životem; v tomto roce má 86 členů. Návštěva našeho kraje spojená s bohoslužbou a prohlídkou malého muzea TGM může být dobrým námětem na pěkný výlet v nastávajícím jaru.

Z Hovoran a Čejkovic přeje vše dobré, hojnost Božího požehnání a lásky

Dana Konečná

Bratr patriarcha v Čejkovících r. 2010

CHARLOTTA GARRIGUE MASARYKOVÁ

JAK SE AMERIČANKA STALA ČESKOU VLASTENKOU...

Vyrůstala v početné rodině obchodníka Garrigua. Její láskou byla hudba, chtěla se věnovat hře na klavír, studovala historii, filosofii, cizí jazyky. Obdivovala Chopina, Čajkovského, Liszta – aby hlouběji poznala jeho osobnost a činnost, vydala se do Lipska. Při druhé cestě do tohoto města opět bydlela v penzionu rodinného typu, s dcerou majitelky probíraly filosofická témata; těchto debat se zúčastnil i Masaryk. Svou osobností ho tolik okouzila, že ji za měsíc požádal o ruku. Po jejím návratu do Ameriky si psali. Až přišel dopis od Charlottina otce o dceřině vážném zranění. Masaryk se za ní rozjel, požádal o ruku a při svatbě prohlásil, že si její jméno dá za své, od té doby „TGM“. Společný život probíhal nejprve ve Vídni, velký zlom znamenal odchod do Prahy, kde měl TGM působit na Karlově univerzitě a Charlotta se hluboce sblížila s českým prostředím, studovala českou hudbu, psala studie o B. Smetanovi. Nejtěžším obdobím prošla v době 1. světové války („velké války“), kdy byla

pronásledována policií, která se usídlila ve vedlejší domě a sledovala ji na každém kroku. Osamělá dcera Alice byla vězněna ve Vídni, syn Herbert zemřel, Jan musel narukovat, Olga byla s otcem... po návratu manžela a jeho prezidentském působení se zapojila do veřejné činnosti, plně podporovala ženského hnutí. Loni jsme si připomínali 90. výročí jejího skonu. Zaslouží si, abychom na její oddané působení v životě Tomáše Garrigua Masaryka vděčně vzpomínali.

Zlata Fořtová

Foto: Wikipedie

MALÉ HISTORKY o velkém člověku

V Kloboukách odpovídal pan prezident na uvítání a zavzpomínal se: „Zde v Kloboukách prožil jsem chvíle velmi šťastné začátkem svého rodinného života. Vzpomínám, jak jsem se svou mladou ženou, Američankou, k vám přijel na první prázdniny. Navštívil mne jeden z vašich občanů – Pán Bůh mu dej nebe – a přišel mě požádat, abych mu ukázal ženu, protože prý ještě nikdy neviděl černošku.“

Pan prezident měl jet z Lán vlakem do Prahy. Přišel na opuštěný nádražní peron a hned viděl, že v koutku na lavici sedí cizí pán. Typický detektiv. Buřinka, krátký kožíšek a žluté kožené kamaše. „Můžete jít domů“, oslovil detektiva prezident. „Mně se tu nic nestane.“ „Račte promítnout,“ koktal oslovený, „já jedu domů do Ruzyně.“ „Já vím, to říkají všichni“, mávl prezident rukou. „Pane presidente, já jsem Josef Svoboda, řezník z Ruzyně a jedu domů k obědu.“ „Vždyť já vím, že vám doporučili, abyste tohle říkal. Jen jděte pryč, mně tu nikdo nic neudělá!“ Pán v buřince

už si netroufl odporovat a vytratil se z peronu. Tak se stalo, že tehdy paní Svobodová marně čekala v Ruzyni k obědu manžela, který jel do Lán kupovat krávu a zmeškal zpáteční vlak.

Videňský lékař a slavný operatér, profesor Lorenz, napsal po převratu do Neue Freie Presse článek o prezidentu Masarykovi. Líčil v něm, jak kdysi, když byl sám ještě asistentem na klinice, přišli k němu dva studenti a prosí ho, aby jim dal několik soukromých lekcí z anatomie. Jeden z těch studentů byl Tomáš Masaryk. Při jedné lekci se pítvalo. A Masarykovi ušel jaksi nůž, takže řízl příliš hluboko. „Kdybyste takhle řezal živého člověka, to by víckrát nevstal,“ podotkl prý tehdy Lorenz a v Neue Freie Presse k té vzpomínce dodal politicky: „Za války Masaryk totiž provedl na Rakousku. Byla to špatná operace. Rozřezal je, aby víckrát nevstal.“ Prezident Masaryk tu vzpomínku četl a nelenil Lorenzovi poslat přátelskou opravu: „Mýlíte se, ona už to byla mrtvola.“

Roku 1930 byl pan prezident na manévrech. Přijíždí k vesnici L'ubica u Kežmarku a najednou obecní strážník stoupne doprostřed silnice a zastaví prezidentovo auto:

„Tady se nesmí jezdit!“ „Pročpak?“ ptá se pan prezident. „Čekáme pana presidenta. Což nevidíte tu slavobrámu?“

Když se to vysvětlilo, strážník upadl do velikých rozpaků a pak se omlouval:

„Když pan prezident má jen takovou čepičku a já myslel, že prezident musí mít bouřku a metály.“

Říká se, že dobrota a srdce lidí se pozná podle toho, jak dovedou zacházet s dětmi. Masaryk se s dětmi nikdy nemazlil, a přesto ho děti milovaly. Všechny, s nimiž přišel do styku. Pro jeho přímost, laskavost a hlavně, že s nimi jednal jako s dospělými. Nejpěkněji a pro pochopení Masarykova poměru k dětem, o tom píše paní Olga Revilliodová:

„Jako malé dítě směla jsem si hrát celý den v jeho knihovně. I on si často na chvíli se mnou hrával. Jak ráda si vzpomenu na své první profížděky na ohromných svazcích Aristotela! Táta byl veselý koník! Anebo nás nosil na rozevřeném Aristotelovi. To, že se tak nepokazí, jako když se tahá po zemi! Vůbec táta nám byl „vzorným vzorem“ svou pořádností, čistotou a opatrností. Ale stejně přirozeným pravidlem mí bylo, nikdy nezačínat na tátu mluvit, když byl uprostřed věty, kterou četl nebo psal. Postavila jsem se k jeho velikému psacímu stolu a čekala, až zvedl oči z papíru. Velkou atrakcí pro mne i pro staršího bratra Jendů byl otvor vylomeného čtverečku v parketové mozaice. Do té „jamky“ jsme házeli kulíčky a fazole. Často jsem si tak hrávala hodiny na této podlaze tátovy knihovny, zatímco starší sourozenci byli ve škole. Táta si občas kloubem ukazováčku taky přistrčil nějakou kulíčku nebo fazolí. Došla jako profesionál! No, vždyť on to dobře uměl ze své moravské vesnice.“

Když se Masaryk vrátil do Prahy v prosinci 1918 jako prezident republiky, byl zahrnut nabídkami pražských mistrů krejčovských. Kdekerý krejčí v Praze chtěl být „dvorním dodavatelem“.

„Ba ne,“ odmítl prezident šmahem všechny nabídky, „já budu zase šít tam, kde jsem před válkou nadělal dlouhy!“

Z časopisu Ozvěny, č. 37, 1937

ZAJÍMÁ OSOBNOST TOMÁŠE G. MASARYKA I SOUČASNOU MLADOU GENERACÍ?

Žáci a studenty bychom měli vychovávat, mravně formovat. Jde o to, abychom zabránili bujení nihilismu. Abychom v mladých lidech dovedli vyvolat zvědavost, úžas, nadšení, probouzeli v nich zájem o hodnoty, o fair play. K dobrému životu patří zvažovat odpovědně žebříček hodnot, reflektovat škálu hodnotových postojů. To je něčím v životě naprosto zásadním. Naši mladou generaci musíme stále upozorňovat na myslitele, kteří jsou pro českou kulturu důležití, stěžejní. K takovým osobnostem patří také T. G. Masaryk. Za mých školních let nám ovšem učitelé o „prezidentu Osvoboditeli“ nesměli nic říkat. Já i mnozí moji vrstevníci jsme se však o něm dozvídali doma od nejbližších nebo v rámci širší rodiny. Můj dědeček mi o této vynikající myslitelské osobnosti vyprávěl na procházkách po Praze, ale i o prázdninách v přírodě.

Dnes je situace úplně opačná, informací jakéhokoliv druhu je spíše nadbytek.

I proto mne občas napadá otázka, zda osobnost Tomáše G. Masaryka zajímá i současnou mladou generaci. Nedávno jsem si našťastí opět mohla na tuto otázku odpovědět kladně. Již přes deset let vyučuji na Universitě Jana Amose Komenského etiku. Své studenty zkouším s velkým potěšením kolokviálně. S celou skupinou tak mohu během zkoušení zopakovat a upřesnit to podstatné z celé látky. Studenti s menšími zkušenostmi si mohou poslechnout hlubší úvahy těch zdatnějších, jimž jejich myšlenkové pochody doplním v souvislostech s oborem. Letos jsem byla potěšena, když vysoký usměvavý pětadvacetiletý student se zápallem mluvil o T. G. Masarykovi, kterého také zpracoval ve své seminární práci. Kromě podstatného uváděl i některé ústně tradované zajímavosti. Sám totiž pochází z míst, kde Masaryk vyrůstal. Pohovořil se šarmem, přečetl nahlas i některé Masarykovy inspirující myšlenky. Klima skupiny bylo nabitě něčím kladným, zejména spolužačky soustředěně poslouchaly a obdivně mládence sledovaly. Je dobře, když mladí lidé dokážou být hrdí na mravní osobnosti naší historie. A pokud se projeví i rozumný lokální patriotismus, není to na závadu. Zdravá dávka

vlastenectví je pozitivum. T. G. Masaryk byl demokrat, muž vizí, filosof. Když na seminářích přečtu svou oblíbenou ukázkou z Masarykova zamyšlení nad láskou k bližnímu, vidím, že studenti jsou osloveni.

Probouzí se jejich svědomí. Ptají se a nebojí se vyjádřit svůj vlastní názor.

A proto bych chtěla své malé zamyšlení uzavřít právě citací z Čapkových Horvů s TGM:

„Láska, pravá láska je činností, pra-

ci, spoluprací, tvořením pro jiné a pro sebe. Není sentimentální – sentimentálnost je sebemilská a kochá se ve svých citech.

Láska k bližnímu není jen soucitem ve zlém, není jen soustrastí, je i souradostí.

Láska k bližnímu je v plánu světa, lidská společnost stojí na lásce; ale nestačí mít k spolučlověku jen tak zvaný milý cit – láska, humanita se musí ztělesnit v práci, v součinnosti, v tvoření, a tím i v zdokonalování světa nám daného. Jsme dělníci

Masaryk s dětmi

na vinici boží. Láska účinná předpokládá poznání bližních a sebe samého, aby člověk postřehl, co komu chybí. Poznat sebe, být přísný na sebe, být skromný; proto se mluví o křesťanské pokoře.

Láska nás činí praktickými – zbožnost si nežadá nešiků.

Moje víra: ježíšství, láska k bližnímu, láska účinná, reverence před Bohem.

Náboženství je nadějností, překonává strach, zejména také strach ze smrti;

puď ustavičně do výše, výš a výš, žije touhu po poznání a moudrosti, je nebojácné.“

Olga Nytrová

Láska ukazuje člověku cíl jeho života. Rozum ukazuje prostředky, jak jej uskutečnit.

Nedovedeme-li milovat nepřítele, budme k němu aspoň spravedliví.

Demokracie znamená, že každý občan může říct po vzoru francouzského monarchy: „Stát jsem já.“ Nebo skromněji: „Já jsem stát.“

Nepotřebujeme mravnosti a náboženství abstraktně, v soustavách a v knihách, ale v životě, v hospodaření a v politice. Etika není pro psací stůl, náboženství není pro kostel.

Demokracie není panováním, nýbrž prací k zabezpečení spravedlnosti. A spravedlnost je matematika humanity.

Vzdělání není pouhým nashromážděním jednotlivých vědomostí, jako těstem není mouka, voda, sůl, kvasnice atd. dohromady naházené.

ANKETA – Co vědí mladí lidé o T. G. Masarykovi

Dotazník pro Český zápas

Výpracoval: Martin Chadima a studenti Gymnázia Sázavská v Praze

- 1/ Co všechno víte o Rakousko-Uhersku, v němž mimo jiné působil TGM jako poslanec?
- 2/ Co tím TGM myslel, když říkal hesla „Nebát se a nekrást“ a „Ne Caesar, ale Ježíš“?
- 3/ Jaký byl Masarykův postoj k části našich dějin spojených s husitstvím? Kladný či záporný? A proč byl právě takový?
- 4/ Víte, jak se jmenovala manželka TGM a odkud pocházela?
- 5/ Proč se Masaryk zabýval ve své době z odborného hlediska sebevraždami mladých lidí, z hlediska jaké disciplíny to bylo; co považoval za hlavní příčiny tohoto patologického jevu?
- 6/ Píše se rok 2014. Může nás Masarykova osobnost ještě v něčem inspirovat?

Erik

- 1/ RU byl státní útvar, který se rozpadl 1918 po vytvoření ČSR, koncem první světové války.
- 2/ Aby lidé nesklopili hlavu jako ovce a nechali si diktovat, ale čestně šli za svým cílem.
- 3/ Kladný. Vidí v husitství zásadní linii českého národa. Vystupoval proti Rukopisu kutnohorskému a zelenohorskému.
- 4/ Charlotta Garrigue – Amerika.
- 5/ Pocit odcizení – selhání církve. Mladí se začínají věnovat svému nitru – rozporuplnosti mezi vnitřkem a vnějškem. Stejně jako Goethe. Utrpení mladého Werthera.
- 6/ V mnoha věcech – nezaprodávat se, nekrást, neprodávat národ ve vidině peněz. Uznávat státnost – čest, morálku.

Jarka, 17 let

- 1/ Bylo už na konci své „zlaté éry“ – pomalu se rozkládalo zevnitř. Masaryk usiloval o získání autonomie Česku a nebyl sám. Většina národů žijících pod nadvládou Rakousko-Uherska usilovala o osamostatnění se (nejvíc Slovensko, které pod uherskou nadvládou silně trpělo). K rozpadu velmoci přispěla 1. světová válka.
- 2/ Masaryk byl vychováván k pravdě a poctivosti, takže se mu podvodny hnusily, byl pro přímé jednání. První část hesla je dost jednoznačná – když se člověk pustí „do boje“ s velmoci, musí být sebevědomý. Současně odmítal absolutismus,

byl pro demokratický přístup, kde má i náboženství své místo.

- 3/ Sám Masaryk byl husita, člen Jednoty bratrské, ale dosti vlažný. V husitství viděl dobu boje za svobodu víry, ale s náboženstvím to zase tak nepřeháněl (kupříkladu prosadil odstranění křížů a zrušení výuky náboženství na školách – inspiroval se ve Francii).
- 4/ Tuším, že Charlotta, ale nejsem si úplně jistá. Její příjmení Garrigue Masaryk převzal.
- 5/ V té době byla ve veliké oblibě Goethova kniha Utrpení mladého Werthera. Rapidně vzrostl počet sebevražd, mladí lidé se ztotožnili s citovým utrpením a odcizením společnosti, popsaným v knize. Masaryk jako první dokumentuje život města.
- 6/ Přínejmenším heslem na státní vlajce.

Anastasja

- 1/ Bylo to „ucelené soustátí“ pod vládou rodu Habsburků. Vražda Františka Ferdinanda D'Este – „spouštěč“ 1. svět. války. Jako poslanec působil za stranu „mladočeši“. TGM „využil“ rozpad Rakousko-Uherska k utvoření samostatné Československé republiky.
- 2/ bez odpovědi
- 3/ Kladný, sám věřící – protestant, viděl husitství pozitivně – idea češství. Sám se zúčastnil oslavy Husova svátku, na Hradě dokonce vyvěsil husitský prapor.
- 4/ Charlotta Garrigue Masaryková – USA, deprese – dožila na psychiatrii, její děti

také nemocné, dva synové spáchali sebevraždu.

- 5/ Filosof, sociolog částečně, příčiny – vztahy, emoce, odcizení, „boom“ knihy Utrpení mladého Werthera.
- 6/ Jeho idea a myšlenkové postoje přetrvávají dodnes, na prezid. standardě stále jeho heslo „Pravda vítězí“. Nikdy nekradl, snaha o „čestnou a pravdivou demokracii“. Velmi vzdělaný člověk.

Anonym

- 1/ Byl to státní útvar, který zanikl koncem první světové války. A poté se rozpadl na malé státy. Jeden z národů, který zapříčinil první světovou. Mladočech – poté založil neúspěšnou stranu.
- 2/ Aby lidé šli za úspěchem, ale byli ohleduplní. Nábožensky smýšlející.
- 3/ Kladný. Byl levicový. Byl to protestant.
- 4/ Charlotta Garrigue. Bohatá americká rodina USA. Nešťastná smrt (deprese).
- 5/ Spousta mladých lidí následovalo Werthera. Spousta problémů -> řešení smrt. Selhání církve.
- 6/ Můžeme se inspirovat tím, co vytvořil. Byla to jedna z nejlepších částí českých dějin. Popravdě mě neinspiruje, ale může někoho jiného.

Esther

- 1/ Působil za stranu mladočeši, vlastní -> realistická strana.
- 2/ Kdo nekrade a nejde proti zákonu, se nemusí ničeho bát (nemusí se bát špatného svědomí ani zákona, když vědí, že jsou nevinní).
- 3/ Kladný -> český duch.
- 4/ Charlotta Masaryková. Američanka, výborná pianistka. S TGM 4 děti – všechny poměrně špatný konec.
- 5/ Zhoršování sebevražd z citových důvodů, inspirace Goethem.
- 6/ Určitě svou čestností. Po tom, co byly vydány 2 rukopisy – oba padělky, byl silně utvrzen v tom, že musí být prozkoumány, a to i přesto, že s možností, že se jedná o padělky, český národ nestoupne vzhůru. A tak šel i proti odporu ostatních, aby se ukázala pravda.

Pokračování ankety v příštím čísle

Týdeník Církve československé husitské. Vydává: Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6

Vedoucí redaktorka: ThDr. Klára Břeňová, Redaktoři: PhDr. Václav Drašnar, Mgr. Ervín Kukuczka, Milan Udržal, grafik.

Šéfredaktorka Cesty: Mgr. Jana Krajčírková. Tel. redakce: 220 398 107; e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Tisk: Grafotechna. Distribuce a reklamace: A.L.L. production s. r. o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9, tel. 234 092 866, e-mail: martina.machackova@predplatne.cz.

Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků. Předplatné: F. Brynych, tel.: 220 398 117, e-mail: frantisek.brynych@ccsh.cz

Postní pobožnosti u Mikuláše

Náboženská obec Praha 1-St. Město srdečně zve na postní pobožnosti/bohoslužby, které se konají v kostele sv. Mikuláše vždy v pondělí v 17 hodin.

- **10. března** slouží Josef Špak, emerit. patriarcha, farář v Praze 10-Strašnicích
- **17. března** slouží ThDr. Anna Lukešová, nemocniční kaplanka v Motole
- **24. března** slouží Mgr. Martin Skočdopole, duchovní při DR
- **31. března** slouží ThDr. Helena Smolová, farářka v Lounech
- **7. dubna** slouží Mgr. Martina V. Kopecká, kazatelka v Praze 1-St. Město
- **14. dubna** slouží Mgr. Dalibor Vik, jáhen v Praze 1-St. Město. **red**

Sváteční slovo biskupa

Jž potřetí zazní na ČT2 Sváteční slovo, připravené bratrem biskupem Davidem Tonzarem.

K poslechu srdečně zveme v neděli 16. března ve 13.40 hodin. **red**

Ptám se svého srdce

Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského v Praze (Praha 1-Malá Strana, Valdštejnská 20, Dům U Zlatého slunce, naproti Senátu) pořádá: **13. 3. v 17 h** – Ptám se svého srdce. Myšlenky a úvahy Rabíndranátha Thákura přednesou M. Steinmasslová a A. Strojček. Hudební doprovod: J. Mazánek. **red**

Pozvání k poslechu

Ve dnech 10.-15. března (Po-Pá) si vás dovolujeme pozvat na pásmo ranních úvah br. faráře Martina Chadimy, který bude na vlnách Českého rozhlasu Vltava hovořit na téma „Býti dnes pedagogem...“ Ranní úvahy začínají v 6.50 h a uvedou vás živou a vtipnou formou do nového dne. K poslechu vás zve **redakce ČZ a Martin Chadima**

Mistr Jan Hus objektivem

Plzeňská diecéze vyhláší fotosoutěž „Mistr Jan Hus objektivem“. Soutěž se koná u příležitosti 600 let od mučednické smrti Mistra Jana Husa v roce 2015. Vyhraje týdenní pobyt na Šumavě pro celou rodinu! A pro každého účastníka soutěže (bez ohledu na počet zasláných fotografií) máme slevu 20 % na pobyt v penzionu v Železně Rudě. Pokud v době od 1. dubna do 31. srpna 2014 pošlete na e-mailovou adresu pastoracni.asistentka@gmail.com nejvíce digitálních fotografií soch, bust, reliéfů, pamětních desek, apod. Mistra Jana Husa, vítězství je Vaše. Stačí jen uvést místo pořízení fotografie a přidat vaše kontaktní údaje. Parametry fotografií a kompletní pravidla soutěže najdete na webu www.plzenskadiocese-ccsh.cz. Dobré světlo vám všem! **F. Š.**

Výstava v Chlumci

Církev československá husitská v Chlumci nad Cidlinou ve spolupráci s Českým svazem bojovníků za svobodu srdečně zve na výstavu „Zmařené osudy“, která se bude konat od 17. března do 28. března v Husově sboru v Chlumci n. C., Klicperovo náměstí 75.

Na výstavě je možno vidět řadu archivních dokumentů z archivu Jiřího Brady, z Památníku Terezín a Židovského muzea v Praze. Výstava nabízí na dvaceti panelech vzhled do situace v druhé polovině třicátých let minulého století, a to specificky na osudech židovské rodiny Bradyových a Skuteckých. Výstava mapuje osudy s přicházející německou okupací s opatřeními, která byla proti občanům židovské národnosti zaváděna, život v terezínském ghettu – zaměřeno především na dětské obyvatele.

Zvláštní pozornost je věnována terezínským dětským časopisům. Samostatný panel seznamuje s časopisem VEDEM, kde se více zaměřuje na život v koncentračním táboře. Výstava dále ukazuje životní pouť přes terezínské ghetto do polské Osvětimi, kde životy dětí končí. **RK**

Autorská čtení

Kulturní a rodinné centrum Knoflík, Jablonecká 724/6, Praha 9 – Prosek ve spolupráci s Obcí spisovatelů a Literárně dramatickým klubem Dialog na cestě vás srdečně zvu na autorská čtení z nové české literatury „Kolik spisovatelů se vejde do Knoflíku?“

Přijďte se podívat každou březnovou středu v 19 hodin. Během celého festivalu k Měsíci knihy bude uvádět jednotlivá setkání Olga Nytrová.

- **12. 3.** Olga Nytrová + Jaroslav Schnerch
  - **19. 3.** Markéta Hlasivcová + Michal Stein
  - **26. 3.** Jaroslava Pechová + Pavel Weigel
- Těší se na vás nejen spisovatelé, klavírista, ale i tým Kulturního a rodinného centra Knoflík. **O. Nytrová**

Přednáška o T. G. Masarykovi

Srdečně zveme na přednášku: „T. G. Masaryk v politickém systému Československé republiky“.

Přednáška předsedkyně Masarykovy společnosti doc. PhDr. Evy Brokové, DrSc. se koná dne 27. března od 17,30 hodin v modlitebně sboru naší církve v Praze 4 - Modřanech v Dolnocholupické 520/63. **M. Kotrba**

Přednášky v pražské Městské knihovně

Dne 10. března proběhnou v Městské knihovně Praha tyto zajímavé přednášky:

- **od 17 hodin** „Marc Chagall: biblické poselství“
Ne všední pohled na tvorbu významného malíře, ilustrátora Bible, který ji chápe dvojitým pohledem – z aspektu judaismu a křesťanství.

- **od 19 hod.** „Symbol mušle a perly“
Mušle byla spojována nejen s mysteriem porodu a znovuzrození, ale též pohřebními rituály. V křesťanství se perla stala symbolem neposkvrněného početí Panny Marie, spásy nesmrtelné duše a mysteria křtu.

Více na: www.mlp.cz

red

Předplatné:
 Hlavního Kč 8.—
 pololetní 4.60—
 celoroční 8.20—
 Jednotlivá č. 0.10—

Reklamace buďte adresovány na administraci expedice „Českého Zápasu“ Praha II., Šolpínská ul. č. 26 n.

ČESKÝ ZÁPAS

Rukopisy a dopisy posíláte buďte na redakci „Českého Zápasu“ Praha II., Šolpínská ul. 26 n.

Zaslání listu se zadržuje jen po písemné vyhovění.

Ukázky zlaté a zlatovlné v Praze.

Vychází každý pátek.

„PRÁVO NÁRODA“

Vychází každý pátek.

List na obranu nábožensko-církevní svobody národa československého.

„Církevní absolutismus jest podstata sektářského, jeden s druhým stojí, jeden s druhým klesá“.

Havříček: Epistolary Katoobské z. 1861 str. 71.

Masaryk a náboženství.

(K jeho 70. narozeninám)

Byla doba, kdy katolické kruhy v novinách, časopisech, přednáškách, na schůzkách i kazatelských častě přímo vášnivě a nenávistně bojovaly proti profesorovi Masarykovi jako prý nevěrci, neznabožní, který kazí mládež a kope národu hrob.

Je to jen důkladem, jak nic nového, cenného na světě nestane se bez boje. Jako v mnohých jiných svátcích, tak i v náboženském ohledu stál profesor Masaryk vysoko nad svou dobou a to, co on ve své době již prožil a přelomil, prožívá a překonává dnešní generace inteligence a pro-

vyšší. (Masarykovi V boji o náboženství 47, 50)

Tu náboženskou krizi překonal Masaryk v sobě a dopravoval se klodných názorů náboženských a pomáhá ji překonávají v říších studentstva a přesvědčovat je, že náboženství není věcí albyrou, nýbrž nepochybně dnes nutnější člověku než kdykoliv jindy. Proto tolik vždy horlil proti n e g a c i všeho náboženského, proti pohřešce p a l, stálému a poubému pochybování o všem, valse ve všech spisech svých: „Společnost bez víry, bez věření není možná.“ dokazit-

bý, materialistický asketism, názor na tělo jako něco nečistého, pravi, že proti katolickému pojmání manželství jako věci nečisté, nedůstojné kněze, není dosti ostrých slov. Protestantismu dává částečně přednost před katolicismem, ježto je vůči katolicismu pokročen, líbí méně na dogmaty, úhá více o křesťanskou práci a mravní život, ale přes to je sčů orthodoxně ztrnulý a dobu překonaný.

I hledal před. Masaryk nové cesty, nové náboženství. Nastává doba nová, to musíme poznávat, počítovat, uvědomovat si. Novost bude zaručena tím uvědoměním si a energickým úsilím vytrknout nad dobu starší. Vědomě musíme se vyvíjet a pokračovat nad staré. Můžeme pokračovat vůbec jen vědomě, zejména mravně a nábo-

DRŽ A VYDRŽ!

V roce 1923 byl slavnostně otevřen „Husův dům“ v Hořelici. Předtím konali místní čechoslováci bohoslužby mj. v pronajaté hasičské kůlně v sousedních Dušníkách. Náboženská obec přistupovala ke stavbě s nesmírnou obětavostí a nadšením. Rolník Antonín Blažek zdarma věnoval rozsáhlý pozemek na lukrativním místě u státní silnice z Prahy do Berouna a kámen z vlastního lomu. Bratr Chot z Dušníků bezúročně půjčil na stavbu 5000 Kč (na tehdejší dobu nemalá částka). Stavba byla dokončena za neuvěřitelné dva měsíce. Slavnostní průvod při otevření čítal na 2000 osob, z Kladna musel být dokonce vypraven zvláštní vlak. Sbor byl vybudován za podpory samotného zakladatele církve dr. Farského. Původně skromnější stavba byla po jeho zásahu rozšířena, čímž se základní kámen, který byl původně v místě kněžiště, atypicky ocitl přímo uprostřed sboru. Při slavnostním poklepu základního kamene pak dr. Farský pronesl památná slova: „Drž a vydrž!“

„Husův dům“ je ojedinělý. Jde o stavbu, jejíž styl spadá pod tzv. geometrickou modernu. Dřevěný strop s geometrickým dekorem v interiéru doplňuje dřevěný kůr s vyřezávaným zábradlím.

V roce 1925 sbor navštívil prezident T. G. Masaryk, jemuž později dušníčtí legionáři v zahradě postavili pomník. Za války byl pomník zničen na příkaz Němců.

A kdeže hledat onu Hořelici a Dušníky s tak slavnou a významnou stavbou? V dnešní Rudné u Prahy, která v roce 1951 vznikla sloučením těchto dvou, dnes již prakticky neznámých obcí. vd

Kolik předplatitelů získal's „Českému Zápasu“?

Uhlí všeho druhu
 různé provedení v každém množství, až na míru
 porosit, s dodáním do sklada nebo
Rud. Poláček, Žitkov, Uzbarkova 25

Leopold Urbata
 závod pro zařízení
 sítí plynu a vodovodů. — Slavební a
 umělé kempřístě.
 Věreba lizeňských
 kamen a vos.
**Praha II.,
 Školní ulice 10.**

Učňě na malířství
 učňě sa plál
**Josef Hampi, Praha II.,
 Lázarská 10.**

Pletené kabátky, svetly nabízí
Šobova pletárna, Karlín, Královská 18.
 Návštěvní hodiny: každodenně od 9:00 do 12:00.